

KÚRIA

Bfv.II.1510/2013/6.szám

A Kúria Budapesten, a 2014. június 18. napján tartott tanácsülésen meghozta a következő

v é g z é s t :

A becsületsértés vétsége miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt és védője felülvizsgálati indítványát elbírálva a Budakörnyéki Bíróság 6.B.286/2011/45. számú ítéletét és a Budapest Környéki Törvényszék mint másodfokú bíróság 2.Bf.837/2012/7. számú végzését hatályában fenntartja.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

I. A Budakörnyéki Bíróság a 2012. október 29. napján megtartott tárgyaláson kihirdetett 6.B.286/2011/45. számú ítéletében a terheltet bűnösnek mondta ki becsületsértés vétségében [1978. évi IV. törvény - a továbbiakban Btk. - 180. §. (1) bekezdés a) pont], amiért őt 150 óra fizikai munkakörben letöltendő közérdekű munkára ítélte, és rendelkezett az eljárás során felmerült bűnügyi költségről.

A terhelt és védője fellebbezése alapján másodfokon eljáró Budapest Környéki Törvényszék mint másodfokú bíróság a 2013. április 11. napján megtartott nyilvános ülésen meghozott 2.Bf.837/2012/7. számú végzésével a Budakörnyéki Bíróság ítéletét helybenhagyta.

A terhelt ellen a Budaörsi Rendőrkapitányságon 2010. évben 2548/2010. bü. számon zaklatás vétsége miatt büntetőeljárás volt folyamatban. Ennek során 2010. szeptember 13. napján 10.00 óra

körüli időben gyanúsítottként hallgatta ki őt a nyomozó hatóság a rendőrkapitányság Budakeszi Rendőrőrsének a 2092 Budakeszi, Dózsa György tér 25. szám alatti hivatali helyiségében.

A kihallgatást a nyomozó hatóság részéről r. ftórm. foganatosította.

Kihallgatása során a terhelt sérelmezte a meggyanúsításának a tényét és annak indokolatlanságát, valamint a kihallgatását foganatosító r. ftórm. eljárását, tekintettel arra, hogy nevezett - a terhelt álláspontja szerint - erősködött és erőszakoskodott vele, hogy vallomást kell tennie. Azt közölte vele, hogy rabosításon kell majd megjelennie, aminek a jelentését ő félreértette. Korábban már több alkalommal is megidézte, azonban a kihallgatását folyamatosan elhalasztotta. Ezek alapján a terhelt úgy érezte, hogy a sértett - a saját szavaival - bohócot akar csinálni belőle. Ebbéli felháborodásában a terhelt a kihallgatásáról annak a befejezése előtt el kívánt távozni, majd amikor a sértett őt helyben maradásra és a kihallgatás folytatására szólította fel, az időközben a helységbe belépett B Z r. ftórm. jelenlétében azt mondta a sértettnek, hogy „mit képzelsz magadról, te dagadt, bűdös kurva”, majd pedig onnan engedély nélkül eltávozott. Később azonban a terhelt a nyomozó hatóság épületébe visszajött, ahol is sor került az eltávozása miatt félbehagyott vallomása felvételének befejezésére.

A terhelt bűncselekmény megállapításának alapjául szolgáló fenti kijelentése alkalmas volt a sértett becsületének csorbítására, tekintettel arra, hogy az a vele szemben jogszerűen eljáró rendőr sértettre nézve - annak a rendőri minőségében foganatosított, ám a terhelt által kritizált eljárása miatt, tehát a sértettnek a rendőrségen belül ellátott munkaköre kapcsán, feladata ellátásával összefüggésben - lealacsonyító, becsmérítő és az emberi méltóságot durván sértő kifejezést tartalmazott.

A Budapest Környéki Törvényszék másodfokú határozatában e tényállást mindenben megalapozottnak tekintve felülbírálatát az abban írtakra alapította.

II. A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen - külön beadványokban - a terhelt és védője is felülvizsgálati indítványt nyújtott be. A terhelt indítványában kétségbe vonta, hogy az ügyben a sértett joghatályos magánindítványát a törvényes határidőn belül terjesztette elő. Állítása szerint a „bűdös kurva” kifejezést soha sem használta, kizárólag a „dagadt” kifejezés használatát ismerte el, és azt nem tartotta a bűncselekmény megállapítására alkalmasnak. Számos ponton sérelmezte Tatár Melinda vele szembeni eljárását.

A terhelt védője felülvizsgálati indítványában a sértett

magánindítványát ugyancsak elkésettnek jelölte meg, a sértett eljárásával érintett büntetőügyben készült jelentésben foglaltakat joghatályos magánindítványnak nem tekintette. Ezen alapulón a büntetőeljárás megszüntetését kérte. Másodlagosan vitatta, hogy a terhelt a sértett munkakörének ellátásával, közmegebiztatásának teljesítésével vagy közérdekű tevékenységével összefüggésben használt becsület csorbítására alkalmas kifejezést. A védő álláspontja szerint a terhelt által elismert „dagadt” kifejezés nem hozható összefüggésbe a sértett munkakörének ellátásával, legfeljebb a szidalmazás fogalma alá vonható. Minderre tekintettel a terhelt felmentését tartotta indokoltnak.

A Legfőbb Ügyészség a BF.25/2014/1. számú átiratában a terhelt és védője felülvizsgálati indítványát részben a törvényben kizártnak, részben alaptalannak jelölte meg, és a felülvizsgálati indítvánnyal támadott határozat hatályában fenntartására tett indítványt. Az átiratban kifejtettek szerint törvényben kizártak az indítványok azokban a részekben, amelyekben a felülvizsgálati eljárásban kötelezően irányadó tényállásban foglaltakat vitatják. Alaptalan a magánindítvány elkésettségére, és a bűnösség anyagi jogszabályt sértő voltára hivatkozás. A büntetőjogi fogalmakkal teljes mértékben tisztában lévő sértett által szakszerűen magánindítványnak megjelölt kijelentés a sértett megbüntetését célozta, konkrétan megjelölve, hogy milyen cselekmény miatt kéri az eljárás lefolytatását. Az eljárás bíróságok pedig az anyagi jogi szabályok helyes alkalmazásával állapították meg a használt kifejezés becsületsértésre alkalmasságát, és azt, hogy kijelentését a terhelt a sértett munkaköre kapcsán feladatai ellátásával összefüggésben tette.

III. A terhelt és védője felülvizsgálati indítványa részben a törvényben kizárt, részben alaptalan, a Legfőbb Ügyészség indítványa mindenben alapos.

A terhelt és védője felülvizsgálati indítványa alapján eljárva a Kúria a felülvizsgálati indítvánnyal támadott határozatot a Be. 420. §-ának (1) bekezdése szerint tanácsülésen, a Be. 423. §-ának (4) és (5) bekezdésében meghatározott körben bírálta felül. Hivatalból vizsgálta a Be. 416. § (1) bekezdésének c) pontjában felsorolt eljárási szabálysértéseket, valamint a felülvizsgálati indítványban hivatkozott okokat.

1.) A Be. 416. § (1) bekezdésének c) pontjában felsorolt Be. 373. § (1) bekezdés I/b) pontja értelmében a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen felülvizsgálatnak van helye, ha a bíróság az eljárás lefolytatásához szükséges magánindítvány hiányában hozott ítéletet. A terhelt és védője e felülvizsgálati okra hivatkozott, amikor azt állította, hogy a magánindítvány elkésett.

A terhelt és védője a bűncselekmény elkövetésének napján írt rendőri jelentésben foglaltakat joghatályos magánindítványnak nem tekintette, a sértett későbbi nyilatkozatát pedig elkésettnek jelölte meg.

A Kúria terhelt és védő érvelésével nem értett egyet. A cselekmény elkövetésének napján írt rendőri jelentésben foglaltak a joghatályos magánindítvány kritériumainak mindenben megfelelnek. Kizárólag a terhelt értelmezte akként, hogy a „magánindítványom megteszem” kitétel a jövőre vonatkozó szándéknyilatkozat, ezért a magánindítvány megtételéről nem beszélhetünk. A Kúria ezen okfejtést elvetette, mert a rendőri jelentés egyértelműen rögzíti a magánindítvány megtételét.

A terhelt és védője is vitatta a magánindítvány joghatályos voltát arra figyelemmel, hogy nem tartalmazta külön azt a kitételt, mely szerint a sértett a terhelt megbüntetését kéri. A Kúria álláspontja szerint azonban erre nincs is szükség. A magánindítvány természetét tekintve meghatározott jogosultak által tehető feljelentés, és a magánindítványra üldözendő cselekmények esetében a büntetőeljárás feltétele. A magánindítvány formához nem kötött. A jogosult minden olyan nyilatkozatát, amely szerint az elkövető büntetőjogi felelősségét kívánja, magánindítványnak kell tekinteni. A Legfőbb Ügyészség helytállóan utalt átiratában arra, hogy a büntetőjoggal foglalkozásánál fogva foglalkozó sértett a szakszerű jogi terminológia használatával kifejezésre juttatta a sértett megbüntetésére irányuló szándékát, ekként magánindítványa a rendőri jelentésben határidőben és joghatályosan előterjesztett.

2.) A Be. 416. § (1) bekezdésének a) pontja értelmében felülvizsgálati ok, ha a terhelt bűnösségének megállapítására a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt került sor. E felülvizsgálati ok szempontjából volt vizsgálandó az az állítás, hogy a terhelt bűnösségének megállapítása a büntető anyagi jog szabályait sérti.

A kérdés vizsgálata során a Kúria abból indult ki, hogy a Be. 423. §-ának (1) bekezdése értelmében a felülvizsgálati eljárásban a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó, a felülvizsgálati indítványban a jogerős határozat által megállapított tényállás nem támadható. Helytállóan mutatott rá a Legfőbb Ügyészség arra, hogy törvényben kizártak a felülvizsgálati indítványoknak azok a kitételei, amelyek a terhelt által használt kifejezés mibenlétét kétségbe vonták. A Kúria ezért e körben kizárólag azt vizsgálhatta, hogy a „mit képzelsz magadról, te dagadt, bűdös kurva” kifejezés használata becsület csorbítására alkalmas-e, és hogy e kifejezést a terhelt a sértett munkakörének ellátásával összefüggésben használta-e.

A Kúria mindkét kérdésben egyetértett a jogerős határozat álláspontjával. A terhelt által használt kifejezés feltétlenül alkalmas a becsület csorbítására, ezt a tényt tulajdonképpen a felülvizsgálati indítvány sem vitatta, miután a fejtegetése ellentétes kifejezés (kizárólag a „dagadt” jelző) használatán alapult. Az pedig, hogy a kifejezés a sértett munkakörének ellátásával összefüggésben hangzott el, ugyancsak nem vonható kétségbe, miután a sértett és a terhelt között egyéb kapcsolat nem volt. A vele szemben eljáró rendőr idézésére jelent meg a terhelt, a rendőrség hivatali helyiségében.

Összességében tehát a terhelt bűnösségének megállapítása a büntető anyagi jog szabályaival maradéktalanul összhangban áll.

A kifejtettekre figyelemmel a Kúria a terhelt érdekében előterjesztett felülvizsgálati indítványoknak nem adott helyt, és a felülvizsgálati indítvánnyal támadott határozatot - a Be. 426. §-a alapján - hatályában fenntartotta.

A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 3. §-ának (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a 416. §-a (4) bekezdésének a b) pontja zárja ki.

A Be. 418. §-ának (3) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a 416. § (1) bekezdésének e) vagy g) pontján alapul. A Be. 421. §-ának (3) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetőleg a korábbival azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítvány elutasítására vonatkozó határozat hozatalát a Kúria mellőzheti.

Budapest, 2014. június 18.

Dr. Molnár Gábor Miklós s.k. a tanács elnöke, Dr. Kiss Sándor s.k.
előadó bíró, Dr. Feleky István s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

bírósági ügyintéző
NYM